

Töölön kaupunginosat – Töölö ry:n Kannanotto Kivelän sairaalan alueen asemakaavasta ja sen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 18.12.2025.

Yhdistys kiittää kaupunkia Kivelän sairaala-aluetta koskevista erinomaisista ympäristöhistoriallisista, rakennushistoriallisista ja ympäristön muutoskykyä koskevista selvityksistä (kartta.hel.fi / kivelän sairaala-alue / suunnitelmat ja asiakirjat), mutta ihmettelee miksei kaupungin tilaamia selvityksiä ole huomioitu kunnolla asemaakaavan muutoksen valmistelussa.

Yhdistyksen mukaan asemakaavan uudistuksen keskeisin tavoite pitäisi olla tämän merkittävän kulttuurihistoriallisen sairaala-alueen ominaislaadun säilyttäminen ja suunnittelun lähtökohtana pitää olla alueen vielä jäljellä oleva luonto sekä alueen rakennus- ja kulttuuriperintö. Nyt väitetään, että nämä asiat pyritään huomioimaan, mutta todellisuudessa luonto, Töölölle tyypilliset kalliot sekä rakennus- ja kulttuuriperintö ovat kaavaehdotuksissa alisteisia ja ristiriidassa kaavaehdotuksen ensisijaiselle tavoitteelle eli alueen tiivistämiselle täydennysrakentamalla.

Yhdistys huomauttaa, että Töölö on jo tarpeeksi tiiviisti rakennettu kaupunginosa. Töölön viherpeitto on kaupungin alhaisin, eikä sen kulttuurihistoriallisesti omaperäisiä alueita tarvitse rakentaa enää tiiviimmin. Pyrkimys alueen ”tiivistämiseen täydennysrakentamalla huomioiden alueen ominaispiirteet” on itsessään ristiriitainen lause, sillä tiivis täydennysrakentaminen on ristiriidassa vanhan sairaalakorttelin avoimen sisäalueen ominaispiirteen kanssa.

Uudisrakentaminen ainoastaan pienessä mittakaavassa on mahdollista.

Yhdistys myös kritisoi osallistumissuunnitelmaa siitä, että asukkaita ja kaupunginosayhdistyksiä osallistetaan ainoastaan kysymällä mielipiteitä jo valmistelluista neljästä keskenään hyvin samanlaisesta vaihtoehdosta. Töölön kaupunginosat – Töölö ry on yhdessä muiden Helsingin kaupunginosayhdistysten kanssa Helka ry:ssä pyrkinyt jo pitkään vaikuttamaan siihen, että asukkaat ja kaupunginosayhdistykset otettaisiin mukaan jo varhaisemmassa vaiheessa alueiden kaavoituksen suunnittelussa ja niiden tulisi olla yksi keskeisistä sidosryhmistä, joiden kanssa alueiden asemakaavamuutoksia lähdetään pohtimaan varsinkin, kun muutokset koskevat yhteistä tilaa. Kivelän sairaala alue on tarkoitus avata paremmin kaupunkilaisten yhteiseen käyttöön ja silloin on ensi arvoisen tärkeää, että lähtökohtana on käyttäjien ja alueen asukkaiden konkreettiset

näkemykset eikä ainoastaan rakennusalan toimijoiden näkemykset ja abstrakti, jatkuvan rakentamisen kasvuun kaikkialla suuntautuva metropolipolitiikka.

Tämä viesti on vähitellen mennyt myös kaupungin uuteen strategiaan, jossa korostetaan paikallisten yhteisöjen merkitystä oman alueen kehittämisessä. Valitettavasti se ei näy Kivelän asemaakaavan valmistelussa ja neljässä annetussa vaihtoehdossa. Vaikka kaupunki on tilannut hyvät asiantuntijaselvitykset alueen ympäristöhistoriasta ja rakennushistoriasta, niin alueella ei ole tehty asukas- ja käyttäjälähtöistä esiselvitystä tai jalkautuvaa kartoitusta. Kaavavaihtoehdot on suunniteltu sommittelemalla eri tavoin tietty uudisrakennusten massa alueelle huomioimatta alueen ominaislaatua ja viherarvoja.

Yhdistyksemme ehdottaakin, että neljä tehtyä vaihtoehtoa hylätään. Uusia ehdotuksia ja todella vaihtoehtoisia esityksiä lähdetään etsimään yhdessä kaupunkilaisten ja alueellisten järjestöjen kanssa ottaen lähtökohdaksi kaupungin tilaamat ympäristöhistorialliset selvitykset ja siirtäen mahdollisen pienimuotoisen uudisrakentamisen alueen luonto- ja kulttuuriarvoille alisteiseksi tavoitteeksi.

Lähtökohtana on pidettävä alueen rakennusperinteen kunnioitusta. On positiivista, että rakennusten suojelu päivitetään, mutta mitään vanhoista rakennuksista ei tule purkaa eikä yhdistys näe myöskään hirsirakennusten siirtämistä alueen sisällä tarpeelliseksi. Myöskään Sandelsin senioritaloa tai mitään sen osaa ei tule purkaa.

Yhdistys kannattaa kulkureitin avaamista Mechelininkadulta Töölön torille, mutta reitin ei tarvitse olla levennetty kevyen liikenteen suora valtatie eikä se siten edellytä Sandelsin senioritalon osan purkamista. Yhdistys yhtyy kaupungin näkemykseen, että alue on varattava pääasiallisesti kävelylle ja pyöräilylle, mutta katsoo ettei näille tarvitse raivata alueelle ylileveitä ja suurellisia kevyen liikenteen väyliä. Oodin ja Sanoma talon kevyenliikenteen väylä on varoittava esimerkki siitä miten huonosti kävelijät ja pyöräilijät sopivat yhteiselle laajalle alueelle. Olemassa oleva Lasaretin reitti riittää alueen halkaisevaksi pää kävely ja pyöräilyreitiksi ja sen reunoille voitaisiin palauttaa vanha puukujanne. Alueelle pitäisi palauttaa puita ja alueen vanhoja puutarhoja tulisi ennallistaa. Ja ylipäättään aluetta tulisi kehittää korttelin sisään jäävänä yhtenäisenä ja yleisenä puistotilana, ei uudisrakennusten yksityispihoiksi.

Mechelinin kadun reunaa ei tule myöskään rakentaa täyteen ja muodostaa katuosuudesta hyytävää tuulitunnelia. Myös ajatukset tienpätkeä elävöittävistä liiketiloista ovat epärealistisia

Töölön kaupunginosat – Töölö ry.
Hiekkarannantie 9, 00100, Helsinki
info@toolonkaupunginosat, www. toolonkaupunginosat.fi

alueella, jossa jo olemassa-olevilla kivijalkaliikkeillä on vaikeuksia selvitä. Ennemmin Mechelinkadun puolesta osaa olisi avattava avoimemmaksi. Välskärin kadun puolella matalat senioritalot istuvat nyt hyvin yhteen toisen puolen Art Deco julkisivun sekä puistoalueen kallioiden kanssa. Hyväkuntoista ja vain n 20-vuotta vanhaa seniorikeskusta ei tule purkaa edes osittain kulkuyhteyden takaamiseksi Sandelsinkadulta alueelle.

Lopuksi: neljä jo tehtyä kaavaehdotusta tulee unohtaa ja laatia uusia suunnitelmia kunnioittaen alueen pitkää historiallista kehityskaarta, käyttäjiä ja asukkaita ennalta kuullen sekä nostaen jo tehdyt ympäristö- ja rakennushistorialliset selvitykset suunnittelun keskeisiksi periaatteiksi, ei tiivistämiselle alisteisiksi elementeiksi.

Helsingissä 18.12.2025

Töölön kaupunginosat – Töölö ry

Hiekkarannantie 9, 00100

info@toolonkaupunginosat.fi

<https://www.toolonkaupunginosat.fi/>

Kannanotto myös verkossa osoitteessa: <https://www.toolonkaupunginosat.fi/kannanotto-kivelan-sairaala-alue/>